

KOMMUNALØKONOMISK SVERMANALYSE · REVIDERTE 2025-TALL · 16.06.2026

Gjesdal kommune

Den disiplinerte jær-kommunen som heller effektiviserer enn vrir

Behovskorrigert KOSTRA-analyse av en ung, voksende jærskependerkommune som — med eiendomsskatt siden 2011 og kraftinntekter i ryggen, men uten noe finansfond — driver de store tjenestene disiplinert under behovsnivå. Pleie og omsorg er bevisst vridd mot hjemmebasert «hverdagsmestring» for en ung brukergruppe; skole og administrasjon er slanke og høyproduktive. To sektorer stikker seg ut over behov av grunner kommunen i mindre grad styrer selv: sosial (integrering/flyktningbosetting) og barnevern (småkommune-økonomi).

–44,2 mill

grunnskole under behovsnivå (2025) — dypeste avviket i kommunen, til tross for grunnskolepoeng 43,0 (kap. 1 og 4)

–21,4 mill

pleie og omsorg under behov — villet, hjemmebasert «hverdagsmestring» for en ung brukergruppe; bedret fra –27,9 i 2024 (kap. 2)

+13,2 mill

sosial over behov (2025) — integrerings-/flyktningdrevet og eksogent, ikke lokal raushet (kap. 3)

+9,0 mill

barnevern over behov, nesten doblet fra 2024 — typisk småkommune-mønster med dyre tiltakskjøp (kap. 3)

Hovedår 2025 (reviderte KOSTRA-tall, kommunekonsern); 2024 som sammenligning. Kommunenr 1122 (Rogaland), ~12 700 innbyggere (folketall-nevner 2025 = 12 715). SSB revidert 16.06.2026. Alle markeringer: **VISER** = tall med kilde · **TOLKNING** = vurdering. Språkregel: «indikasjon på effektiviseringspotensial» — aldri «sløsing».

Sammendrag for kommunestyret: disiplinert under behov, to eksogene unntak over

VISER Gjesdal driver i 2025 de tre tyngste tjenestene **under behovsnivå**: grunnskole –44,2 mill, pleie og omsorg –21,4 mill, og administrasjon –14,3 mill. Tre sektorer ligger over behov: sosial +13,2 mill, barnehage +11,9 mill og barnevern +9,0 mill, mens kommunehelse så vidt er over (+1,1). Finansielt er bildet solid og innhentet etter et svakt 2024: netto driftsresultat 4,1 %, disposisjonsfond 12,3 %, netto lånegjeld 78,1 %. Sykefraværet (legemeldt) er 6,2 % mot landssnitt 7,7 %.

TOLKNING Gjesdal er en ung, voksende jærsjk pendlerkommune (Ålgård/Figgjo) der få eldre relativt til folketallet forklarer PLO under behov, mens mange barn trekker barnehage over. Soliditeten er **inntekts- og driftsboren, ikke finansboren**: Gjesdal har hatt eiendomsskatt siden 2011 (bolig/fritid 2 ‰, næring 5 ‰, bunnfradrag 100 000 kr/boenhet) og kraftinntekter (13 kraftverk, ~184 GWh) — ingen energifond-eksponering. PLO under behov er **villet effektivisering** (hjemmebasert «hverdagsmestring», lav institusjonsdekning), ikke ren underdekning. De to klare over-behov-anomaliene — sosial og barnevern — drives av faktorer kommunen i mindre grad styrer: flyktningbosetting/integrering og småkommune-økonomien i et lite barnevern.

2024 → 2025-utviklingen. Med reviderte 2025-tall er behovsbildet i hovedsak *normalisert/innhentet*: PLO bedret seg fra –27,9 til –21,4 mill, og sosial falt fra +18,1 til +13,2 mill — begge i tråd med en innhenting etter et svakt driftsår i 2024. Samtidig snudde **barnehage** fra under (–0,4) til klart over (+11,9), og **kommunehelse** fra under (–2,5) til så vidt over (+1,1). **Barnevern** gikk motsatt vei og forsterket avviket fra +4,9 til +9,0 mill, mens administrasjon ble strammere (–10,7 → –14,3). Grunnskole ligger fortsatt dypest under behov (–44,2). 2025 er hovedåret; 2024 vises som sammenligning.

AVVIK MOT BEHOV, MILL KR/ÅR	PLO	GRUNNSK.	BARNEH.	KOM.HELSE	SOSIAL	BARNEV.	ADM.
2024 (revidert)	–27,9	–47,5	–0,4	–2,5	+18,1	+4,9	–10,7
2025 (revidert)	–21,4	–44,2	+11,9	+1,1	+13,2	+9,0	–14,3

Hovedbildet i fem punkter

- Disiplinert lavkostdrift** på de tyngste tjenestene — grunnskole (–44,2), PLO (–21,4) og administrasjon (–14,3) under behov, til tross for gode skoleresultater.
- PLO under behov er villet effektivisering** — hjemmebasert «hverdagsmestring» for en ung brukergruppe, lav institusjonsdekning (80+ langtid 3,6 %), lav overtid og lavt sykefravær (kap. 2).
- Sosial er en eksogen anomali** (+13,2 mill over behov) — integrerings-/flyktningdrevet, ikke lokal raushet; Gjesdal har lav NEET og lav barnefattigdom (kap. 3).
- Barnevern over behov og økende** (+9,0 mill, nesten doblet fra 2024) — typisk småkommune-mønster med dyre tiltakskjøp (kap. 3).
- Soliditet er inntekts-/driftsboren** — eiendomsskatt siden 2011 + kraftinntekter, ingen finansfond; disp.fond 12,3 % hviler på stram drift (kap. 4–5).

Det viktigste skillet i rapporten. Gjesdal har ikke primært et utgiftsproblem på de store velferdstjenestene — der drives nesten alt under behov, og profilen peker mot en disiplinert, effektiv driftsorganisasjon. Spørsmålet kommunestyret bør stille er todelt: er den lave PLO- og skolebemanningen **bærekraftig** når den unge befolkningen etter hvert eldes, og er over-behov-avvikene på sosial og barnevern **styrbare** eller en strukturavv kommunen må leve med? Soliditeten er reell, men hjemmelaget — den hviler på at den stramme driften holder.

Sammenligningsgrunnlag for PLO-brutto: landssnitt PLO netto (Landet uten Oslo) 2024 27 195 → 2025 28 582. Behovskorrigerings mot Grønt hefte-kriteriene. Kapittel 6 dokumenterer metode, kilder og forbehold — herunder de uverifiserte 2024-finanstallene.

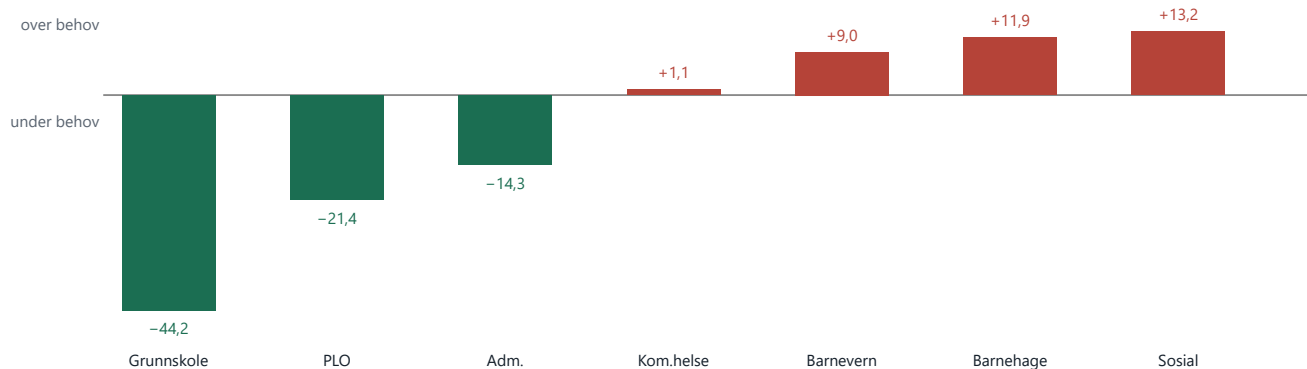
1 · Det behovskorrigerte bildet: tunge tjenester under, sosial og barnevern over

VISER Korrigert for utgiftsbehovet i inntektssystemet (Grønt hefte) driver Gjesdal i 2025 de tre tyngste sektorene under behovsnivå, mens sosial, barnehage og barnevern ligger over:

SEKTOR	AVVIK MILL 2025	KR/INNB 2025	AVVIK MILL 2024	RETNING
Grunnskole	-44,2	-3 473	-47,5	dypest under behov
Pleie og omsorg	-21,4	-1 685	-27,9	under behov, bedret
Administrasjon	-14,3	-1 127	-10,7	under, strammere
Kommunehelse	+1,1	+86	-2,5	var under, nå så vidt over
Barnevern	+9,0	+709	+4,9	over behov, økende
Barnehage	+11,9	+937	-0,4	var under, nå over
Sosial	+13,2	+1 040	+18,1	klart over behov, avtatt

2025 hovedår (reviderte tall, kommunekonsern); 2024 som sammenligning. Forventet = behovsindeks × landssnitt; negativt avvik = under behovsnivå. Folketall-nevner 2025 = 12 715.

Behovskorrigert avvik 2025, mill kr/år

TOLKNING Mønsteret er konsistent med en ung vekstkommune: få eldre relativt til folketallet trekker PLO under behov, mens mange barn løfter barnehage over. De tre dype negative avvikene (grunnskole, PLO, administrasjon) peker mot en **disiplinert, høyproduktiv driftsorganisasjon**, ikke bredt overforbruk. «Ostehøvel» er feil verktøy her — den hører i sektorer som allerede ligger under behovsnivå, der ytterligere kutt er kapasitetsrisiko, ikke en indikasjon på effektiviseringspotensial. Det reelle analyse-spørsmålet er konsentrert til de to over-behov-anomaliene (sosial og barnevern, kap. 3) og til bærekraften i den stramme PLO-driften (kap. 2).

To kvalitative forbehold til behovsbildet. Drift dypt under behov kan være villet effektivitet *eller* underdekning. For PLO peker forvaltningsrevisjonen «Kvalitet i helse- og omsorgstjenester» (Rogaland Revisjon, 2019) mot villet effektivisering — men med en uttalt risiko om at kompetanseheving har «nådd for få» i hjemmesykepleien. Grunnskolen leverer samtidig svært gode resultater

(grunnskolepoeng 43,0; gruppestørrelse(2) 16,1), som trekker i retning av reell effektiv drift på det området.

2 · Pleie og omsorg: villet «hverdagsmestring» for en ung brukergruppe

VISER Gjesdals PLO-brutto er **27 735 kr/innb** i 2025, og behovskorrigert ligger PLO 21,4 mill under behov (kap. 1) — bedret fra –27,9 mill i 2024. Tyngdepunktet ligger på hjemmebaserte tjenester, ikke på institusjon. Drill-down på funksjon og art:

PLO-STRUKTUR 2025	KR/INNB	ARTER / NØKKELTALL 2025	VERDI
SUM PLO brutto	27 735	Lønn, kr/innb	22 296
— Institusjon (253+261)	8 860	Kjøp fra private, kr/innb	2 088
— Hjemmebaserte (254+257+258)	18 140	Refusjon ressurskrevende, kr/innb	5 075
herav hjemmetjenester (257)	11 235	Brutto per institusjonsplass, kr	3 352 340
		Andel 80+ langtidsopphold	3,6 %

Landssnitt PLO netto (Landet uten Oslo): 2024 27 195 → 2025 28 582. Folketall-nevner 2025 = 12 715. Sykefravær (legemeldt, kommunens ansatte): 6,2 % mot landssnitt 7,7 %.

TOLKNING Profilen er en lærebok i hjemmebasert drift: hjemmebaserte tjenester (18 140 kr/innb) er mer enn dobbelt så tunge som institusjon (8 860), funksjon 257 alene 11 235, og andelen 80+ i langtids- opphold er svært lav (3,6 %). Den unge alderssammensetningen og en høy refusjon for ressurskrevende brukere (5 075 kr/innb) bekrefter at brukertyngden ligger på yngre/ressurskrevende, ikke på institusjonseldre. Den høye bruttokostnaden per institusjonsplass (~3,35 mill/plass) gjenspeiler nettopp at de få institusjonsplassene rommer tunge brukere. Dette er **villet effektivisering som alt er realisert** — lav institusjonsdekning og satsing på egenmestring holder PLO-kostnaden nede — ikke en indikasjon på ytterligere kuttbart potensial uten kapasitetsrisiko.

PLO-forvaltningsrevisjon (Rogaland Revisjon, okt 2019). Revisjonen «Kvalitet i helse- og omsorgstjenester» viser en bevisst «hverdagsmestring»/hjemmebasert modell: HVR-team fra november 2016, hoveddelen av brukerne under 67 år, markert nedgang i 80–89-åringer med hjemmetjeneste, lav overtid (~6 årsverk i 2017 ned til ~4 i 2018) og sykefravær «betydelig lavere enn landssnittet». Dette er den kvalitative forklaringen bak det lave PLO-avviket — og samtidig en advarsel: revisjonen peker på **risiko** for at kompetansehevingen har «nådd for få» i hjemmesykepleien, med individuelle forskjeller i praksis. En stram, men ikke åpenbart uforsvarlig modell — hvis befolkningen eldes, kan gulvet i hjemmebasert kapasitet bli prøvd. (Forbehold: ingen fersk PLO-revisjon eller statlig tilsyn for 2023–2025 er lokalisert — se kap. 6.)

3 · Sosial og barnevern: de to over-behov-anomaliene forklart

VISER To sektorer ligger klart over behov i 2025: **sosial +13,2 mill** (ned fra +18,1 i 2024) og **barnevern +9,0 mill** (opp fra +4,9 i 2024). Begge bryter med kommunens øvrige profil, der de tyngste tjenestene drives under behov.

Sosial: integrering/flyktningbosetting, ikke lokal raushet

TOLKNING Forvaltningsrevisjonen «Utenforskap i Gjesdal kommune» (Rogaland Revisjon, 2025) gir det klareste bildet: Gjesdal har **lav andel unge utenfor utdanning/arbeid (NEET)** og en andel barn i lavinntektsfamilier som ligger **lavere enn fylke og land** — men andelen har «økt noe siden 2017», og økningen «skyldes i hovedsak bosetting av flyktninger». Nav Gjesdal har svært få unge brukere (6 av 29 i 18–20-årsgruppen med økonomisk sosialhjelp, mars 2025) og en egen avdeling «Kvalifisering og integrering». Sosial-over-behov er altså i stor grad **integrerings-/introduksjonsdrevet og eksogent**, ikke uttrykk for svak styring eller høy lokal stønadsterskel. Revisjonen finner **ingen lovbrudd**, men tilrår å styrke gruppetilbud/møteplasser, arbeidsrettede tiltak og samhandling.

Barnevern: lite fagmiljø i en liten kommune

VISER Barnevern ligger 9,0 mill over behov i 2025 — nesten en dobling fra +4,9 mill i 2024. **TOLKNING** For en liten kommune er dette et gjenkjennelig mønster: små tjenester med få ansatte får høy enhetskostnad, og tiltakskjøp fra private/statlige instanser slår hardt ut per innbygger. Drivkraften er her **tolket ut fra størrelseslogikk**, ikke dokumentert i fersk revisjon — siste barnevern-forvaltningsrevisjon er fra 2018 (se kap. 6). Dette er det svakest dokumenterte funnet i rapporten og bør verifiseres mot ferske tiltaks- og enhetskostnadstall.

Hvorfor dette er rapportens hovedfunn. I en kommune som ellers driver disiplinert under behov, er sosial og barnevern de to stedene der profilen brytes. Tolkningen er at bruddene i hovedsak er *eksogene* — sosial drevet av flyktningbosetting/integrering, barnevern av småkommune-økonomien — ikke uttrykk for at Gjesdal prioriterer disse tjenestene høyere enn andre. Det betyr at avvikene i liten grad er lokale prioriteringsvalg som kan reverseres med budsjettvedtak, og at de bør leses som indikatorer på reelle, til dels statlig pålagte oppgaver — ikke som overforbruk.

LAG 1 Gulvet er rettighetslovgivning. Både sosialhjelp (sosialtjenesteloven) og barnevern (barnevernsloven) er rettighets- og forsvarlighetsregulert; nivået kan ikke fritt kuttes ned mot behovsindeksen. En eventuell indikasjon på effektiviseringspotensial ligger derfor ikke i ytelsesnivået, men i å redusere de bakenforliggende driverne (kvalifisering, arbeidsretting, bosettingsoppfølging på sosial; fagmiljø og tiltaksmiks på barnevern) der kommunen faktisk har handlingsrom.

Avstemming mot kommunens eget 2024-bilde. Kommunen omtaler 2024 som et svakt driftsår med vesentlig meirforbruk på kommunalområdet **Velferd** (som favner både helse/omsorg og NAV/sosial i én enhet). VISER splitter dette behovskorrigert: PLO drives stramt under behov samtidig som sosial/integrering presser Velferd-rammen over budsjett. Begge kan være sanne samtidig. Sykefraværet (6,2 % mot 7,7 % landssnitt) er konsistent med FR 2019.

4 · Oppvekst og administrasjon: høyproduktiv skole, slank administrasjon, barnehage løftet av vekst

VISER Grunnskole ligger **dypest under behov** i hele kommunen (–44,2 mill / –3 473 kr/innb 2025), til tross for gode resultater: grunnskolepoeng **43,0** og gruppestørrelse(2) **16,1**. Administrasjon ligger under behov og forsterker det negative avviket (–10,7 mill 2024 → –14,3 mill 2025). Barnehage snudde fra under (–0,4) til klart over behov (+11,9 mill), og kommunehelse fra –2,5 til +1,1.

OPPVEKST 2025	VERDI	ADMINISTRASJON	VERDI
Grunnskolepoeng	43,0	Avvik mot behov 2025	–14,3 mill
Gruppestørrelse (2)	16,1	Avvik mot behov 2024	–10,7 mill
Grunnskole, avvik mot behov	–44,2 mill	Retning	strammere
Barnehage, avvik mot behov	+11,9 mill		

TOLKNING Kombinasjonen **grunnskolepoeng 43,0 + grunnskole 44,2 mill under behov** er rapportens klareste enkeltbilde av høy produktivitet: gode resultater leveres til lav relativ kostnad. At barnehage løftes over behov er konsistent med en ung vekstkommune — flere barn i barnehagealder gir høyere barnehageutgifter relativt til behovsnevneren. Den stadig strammere administrasjonen (–14,3 mill) understøtter bildet av en disiplinert, slank driftsorganisasjon.

Det reelle bærekraftsspørsmålet. Når grunnskole, PLO og administrasjon alle ligger godt under behov samtidig, er det lite ytterligere effektiviseringspotensial å hente uten kapasitetsrisiko — sektorene ligger allerede under behovsnivå. Spørsmålet er om den unge befolkningsprofilen, som i dag holder PLO-behovet lavt, vil snu: når årskullene fra dagens barnehage-/skolepukkel etter hvert eldes, vil PLO-behovet stige, og da prøves gulvet i den bevisst slanke, hjemmebaserte modellen. Ingen egen forvaltningsrevisjon av administrativ ressursbruk er funnet for perioden (kap. 6).

5 · Finans og handlingsrom: inntekts-/driftsboren soliditet uten finansfond

% AV BRUTTO DRIFTSINNTEKTER	2025	REFERANSE / KOMMENTAR
Netto driftsresultat	4,1	solid; godt over TBU-anbefaling 1,75 — en innhenting etter svakt 2024
Disposisjonsfond	12,3	god buffer; hviler på eiendomsskatt, kraft og stram drift — ikke finansfond
Netto lånegjeld	78,1	moderat; under nivået i mange storbykommuner
Sykefravær (legemeldt)	6,2	strukturelt lavt; landssnitt 7,7 % (jf. FR 2019)

Reviderte tall (KOSTRA, kommunekonsern, publisert 16.06.2026). Gjesdal har eiendomsskatt siden 2011.

Soliditetens fundament — det viktigste finanstallet. Til forskjell fra mange velstående kommuner som finanssikker seg via energifond i markedet, er Gjesdals soliditet **inntekts- og driftsboren**. Kommunen har hatt **eiendomsskatt siden 2011** (bolig/fritid 2 ‰, næring/annet 5 ‰, bunnfradrag 100 000 kr/boenhet) og er nr. 4 i Rogaland på vannkraft (13 kraftverk, ~184 GWh/år). Disposisjonsfondet på 12,3 % hviler dermed på eiendomsskatt, kraft og en historisk stram drift — **ingen finansmarkedseksposering** (intet energifond som i Asker). Det gjør soliditeten mer robust mot børssvingninger, men helt avhengig av at den stramme driften holder.

VISER Netto driftsresultat er +4,1 % og netto lånegjeld 78,1 %. **TOLKNING** 2024 var et svakt driftsår (svakt/negativt NDR, meirforbruk på Velferd, lavere skatt enn budsjettet); 2025-tallene representerer en **innhenting**. Driveren bak den stramme driften er ikke gjeld eller skattesvikt, men en bevisst, disiplinert driftslinje. Det betyr at handlingsrommet er reelt, men **hjemmelaget**: det henger på at den lave bemanningen i PLO og skole forblir forsvarlig når demografien snur.

Handlingsromslogikken

De store velferdstjenestene gir lite ytterligere potensial uten kapasitetsrisiko (de ligger alt under behov). Gjesdal har — i motsetning til kommuner som frivillig avstår eiendomsskatt — allerede tatt i bruk den lokale inntektsopsjonen. Det reelle valget står derfor mellom (a) å fortsette den stramme, høyproduktive driften så lenge den unge befolkningsprofilen tillater det, og (b) å forberede en gradvis opptrapping av PLO-kapasitet i takt med at befolkningen eldes — finansiert av et fortsatt solid driftsresultat og fond, uten å lene seg på finansmarkedet.

Den ærlige lesningen. Gjesdal er en solid, disiplinert driftsøkonomi: god buffer, sterkt resultat, moderat gjeld, lavt sykefravær, og en soliditet som ikke svinger med børsen. De to over-behov-avvikene (sosial, barnevern) er i hovedsak eksogene. Den reelle risikoen er ikke finansiell, men demografisk og kapasitetsmessig — gulvet i den bevisst slanke PLO-modellen når den unge befolkningen eldes.

6 · Metode, kvalitetssikring og forbehold

VISER / TOLKNING-skillet

Gjennom hele rapporten skiller vi **VISER** (tall med kilde) fra **TOLKNING** (vurdering). De behovskorrigerede avvikene, PLO-drill-down, finansindikatorene og oppvekst-/sykefraværstallene er VISER. Forklaringen på sosial- og barnevern-anomaliene, vurderingen av om lavkostdriften er villet effektivitet eller underdekning, og soliditetens fundament er TOLKNING. Språkregelen er konsekvent: «indikasjon på effektiviseringspotensial» — aldri «sløsing».

Kilder

- **SSB / KOSTRA** — reviderte 2025-tall, kommunekonsern (publisert 16.06.2026); behovskorrigerede avvik, PLO-funksjons- og artsdata, finansindikatorer, oppvekst- og sykefraværstall.
- **Grønt hefte (KDD)** — utgiftsbehov/kostnadsnøkler for behovskorrigeringen.
- **Rogaland Revisjon IKS** — «Kvalitet i helse- og omsorgstjenester» (okt 2019: bevisst hverdagsmestring/hjemmebasert modell, lav overtid, lavt sykefravær; risiko: kompetanseheving har «nådd for få») og «Utenforskap i Gjesdal kommune» (2025: lav NEET og barnefattigdom, økning drevet av flyktningbosetting; ingen lovbrudd).
- **SNL** — befolknings-, vekst- og næringsstruktur (ung pendlerkommune, 13 kraftverk/~184 GWh).
- **Gjesdal kommune** — eiendomsskatt (satser/bunnfradrag siden 2011), årsmelding/HØP (svakt 2024-driftsår, meirforbruk Velferd).

Forbehold (ærlig om hva som ikke lot seg verifisere)

1. **Eksakte 2024-finanstill** (NDR %, disp.fond, netto lånegjeld) er ikke verifisert fra primærkilde — årsmeldingen 2024 ligger kun som JS-rendret Framsikt-dokument, og gbnett-artikkelen er bak betalingsmur. Faktaarkets 2025-tall er brukt som FASIT. 2024-finanstillene bør hentes direkte fra Framsikt-årsmeldingen eller KOSTRA.
2. **Meirforbruk per kommunalområde i kroner** (2024/2025) er ikke hentet fra primærkilde — kun overordnet omtale av «vesentlig meirforbruk på Velferd» er bekreftet indirekte.
3. **Barnevern-driveren er tolket, ikke dokumentert**. Siste barnevern-forvaltningsrevisjon er fra 2018; ingen fersk rapport for 2024/2025. Over-behov-avviket (+9,0 mill) er forklart ut fra størrelseslogikk og bør verifiseres mot ferske tiltaks- og enhetskostnadstall.
4. **Statlige tilsyn**. Ingen Gjesdal-spesifikke tilsynsrapporter (sykehjem, hjemmetjeneste, NAV) for 2023–2025 ble lokalisert. Kan skyldes at Gjesdal ikke var i utvalget, eller søkebegrensninger; bør verifiseres mot helsetilsynet.no og statsforvalteren.no/Rogaland.
5. **PLO-funksjonssplitten** (institusjon/hjemmebaserte) er føringssensitiv mellom kommuner; sum PLO er robust.

Hva analysen bevisst ikke gjør. Den anbefaler ikke flat ostehøvel i sektorer som alt ligger under behov (kapasitetsrisiko, ikke potensial), den tolker ikke sosial- og barnevern-avvikene som lokal raushet, og den leser ikke soliditeten som risikofri. Hovedfunnet — en disiplinert under-behov-profil med to eksogene over-behov-anomalier (sosial, barnevern) — og hovedrisikoen — bærekraften i den slanke PLO-modellen når befolkningen eldes — er rapportens to viktigste lesninger.

Kilder: SSB/KOSTRA (reviderte 2025-tall, kommunekonsern, publisert 16.06.2026) · Grønt hefte 2025/2026 (KDD) · Rogaland Revisjon IKS (Kvalitet i helse- og omsorgstjenester 2019; Utenforskap 2025) · SNL · Gjesdal kommunes eiendomsskatt-, årsmeldings- og

handlingsprogramdokumenter. Hovedår 2025; 2024 som sammenligning. Analysen følger VISER/TOLKNING-skillet og språkregelen om «effektiviseringspotensial».